

Datum
2024-09-13**Diarienummer**
M-2024-595Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Uppföljning av kontroll- och tillsynsplan per augusti 2024

Ärendet

Den 13 december 2023 antog miljö- och stadsbyggnadsnämnden kontrollplanen för livsmedelskontrollen (§ 213, dnr M-2023-1027) respektive tillsynsplanen (§ 211, dnr M-2023-1026) för 2024.

För att få en överblick över progressen inom livsmedelskontrollen och miljö- och hälsoskyddstillsynen sker en uppföljning av kontroll- och tillsynsplanen per mars respektive augusti 2024.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden noterar informationen och lägger redovisningen till handlingarna.

Bakgrund

Antagen kontroll- och tillsynsplan följs upp i nämnd två gånger per år för att redovisa progressen i livsmedelskontrollen och miljö- och hälsoskyddstillsynen.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets utredning

Miljö- och stadsbyggnadskontoret har gjort en uppföljning av miljö- och stadsbyggnadsnämndens tillsyns- och kontrollplan per augusti 2024. I uppföljningen noteras viss avvikelse inom ämnesområdet livsmedelskontroll. Progressen inom miljöskyddstillsynen är god respektive mycket god vad gäller hälsoskyddstillsynen.

Inom ämnesområdet förorenade områden har progressen varit god då flera äldre ärenden nu är avslutade och egeninitierad tillsyn, som tidigare har senarelagts p.g.a. resursbrist, nu är påbörjad med gott framåtskridande. Arbetet sker enligt plan utifrån strategin för förorenade områden¹.

Progressen inom livsmedelskontrollen har till och med augusti inte varit tillräckligt god. Detta beror på en personalvakans inom livsmedelskontrollen under senvår/sommaren samt omfattande arbete i juni med smittskyddsspårning. Det återstår 64 planerade kontroller för hösten, vilket är mycket med tanke på att det krävs marginaler för

¹ Strategi för förorenade områden i Danderyds kommun 2022–2025. MHN 2022-509, 2022-06-07 § 42.

Datum
2024-09-13**Diarienummer**
M-2024-595

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

uppföljande kontroller och händelsestyrda uppgifter, till exempel smittskyddsutbrott och klagomål. Därtill behöver mer fokus vara på Livsmedelsverkets operativa mål vid kommande kontroller under året.

Vad gäller miljöskyddet har en stor andel projektinriktat tillsyn utförts. Mer än hälften av den planerade tillsynen är utförd.

Avseende hälsoskyddstillsynen har progressen varit över förväntan då det återstår mycket få planerade kontroller för hösten. Det finns goda tidsmarginaler för händelsestyrd tillsyn, klagomålshantering samt systematiskt förbättringsarbete.

Hållbarhet

Nämnden arbetar inom ramen för tillsynen enligt hållbarhetspolicyn för Danderyds kommun (KS 2021/0427).

De tre dimensionerna av hållbar utveckling - ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet - beaktas. De tre dimensionerna är grunden för de vägledande principerna som läggs fast genom hållbarhetspolicyn. Med ekologisk hållbarhet avser kommunen ett resurseffektivt samhälle med minimerad användning av skadliga kemikalier, där naturen har ett skyddsvärde och vår rätt att förändra och bruka den är förenad med ansvar att förvalta den väl. Ett samhälle där livskraftiga ekosystem och invånarnas rekreativmiljöer upprätthålls och utvecklas, och som har god förmåga att förebygga och hantera klimat- och miljömässiga utmaningar. Med social hållbarhet avser kommunen en hållbar samhällsutveckling där grundläggande mänskliga behov uppfylls, för såväl dagens generation som kommande generationer. Ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader, är delaktiga i samhällsutvecklingen och som känner tillit till varandra och till samhällets olika delar. Med ekonomisk hållbarhet avser kommunen ett samhälle där de ekonomiska resurserna används på ett sätt som främjar ekologisk och social hållbarhet, där vi inte skjuter kostnader på framtiden, där företagsklimatet är gott och där invånarnas ekonomiska välfärd främjas bland annat genom goda möjligheter till utbildning, boende och arbete.

I policyn framgår att beslutsunderlag bör belysa och analysera ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter, om de är relevanta i ärendet. Generellt kan poängteras att miljö- och hälsoskyddstillsynen samt livsmedelskontrollen i sin natur bidrar till den ekologiska och sociala hållbarheten.

Nedan följer en beskrivning över hur kontroll- och tillsynsplanen som sådana påverkar den ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarheten.

Ekologisk hållbarhet

Tillsynsplanen för 2024 beskriver nämndens behov att utföra sitt uppdrag inom miljöområdet och i enlighet med miljöbalken med flera lagstiftningar. Reservatstillsynen behandlas i tillsynsplanen.

Datum
2024-09-13**Diarienummer**
M-2024-595Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

Tillsynsplanen beskriven även nämndens mål med en inriktning för sin kemikalietillsyn och tillsynsprojekt med syfte att minska kemikalieanvändningen. Riktlinjer för kemikalietillsyn och tillhörande kunskapsunderlag arbetades fram i projektform under våren². Riktlinjerna antogs i nämnden 20 maj.

Den ekologiska hållbarheten beaktas inom ramen för arbetet med förorenade områden, som har som syfte att kommunen ska bli mindre förorenad. I tillsynsplanen ingår arbete inom ramen för kommunens miljö- och klimatprogram samt klimatanpassningsplanen. Den ekologiska hållbarheten är sammantaget central i tillsynsarbetet.

Den ekologiska hållbarheten beaktas inom ramen för livsmedelskontrollen i samband med ny lagstiftning om förpackningar av livsmedel samt i fråga om arbete inom ramen för det operativa målet om kontroll av ekologiska livsmedel.

Ekologisk hållbarhet hanteras även inom ärendehandläggning som rör livsmedelsföretagens avfallshantering, och sådan handläggning har skett under delåret.

Social hållbarhet

Tillsynsplanen belyser nämndens behov av att skydda människors hälsa inom ramen för hälsoskyddstillsynen, vilken bedöms bidra till en social hållbarhet. Barnperspektivet behandlas inom ramen för hälsoskyddstillsynen då tillsyn av förskola medför bättre fysisk miljö för förskolebarnen. Föreskoletillsynen är slutförd för året. God inomhusmiljö beaktas även inom ramen för fastighetsägartillsynen och klagomålshandläggningen.

Kontrollplanen innebär nödvändiga kontroller av livsmedelsverksamheter för att skydda människors hälsa, vilket bedöms bidra till en social hållbarhet. Barnperspektivet beaktas inom ramen för livsmedelskontrollen inom förskola och skola då fokus är en säker och hygienisk kost för barn och ungdomar. Viss del av årets kontroller inom förskola och skola har skett.

Ekonomisk hållbarhet

Kontrollen och tillsynen i sig innebär ett lärande och kan i vissa fall även bidra till effektiviseringar, till exempel inom ramen för energitillsynen, som kan ha bäring på ekonomin för en verksamhet.

Det systematiska arbetet med förorenade områden kan i sig innebära att områden som inte tidigare har kunnat exploateras för bebyggelse nu kan det.

Hälsoskyddstillsynen medför en förbättrad boendemiljö, vilket i sig bidrar till den ekonomiska hållbarheten. Därtill kan livsmedelskontrollerna i sig innebära färre klagomål på livsmedelsverksamheter, vilket kan bidra till ett positivt ekonomiskt avtryck för verksamheterna.

² Riktlinjer för kemikalietillsyn. M-2024-301. Beslut MSN 2024-05-15 § 62.

Datum
2024-09-13**Diarienummer**
M-2024-595Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström**Miljö- och stadsbyggnadskontorets bedömning**

Kontroll- och tillsynsplanen är framtagen med hänsyn tagen till nationell kontrollplan samt nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken. Dessa syftar till en effektiv och likvärdig kontroll och tillsyn.

Kontoret bedömer att ytterligare fokus inom livsmedelskontrollen behöver läggas på de operativa målen inom den nationella kontrollplanen. Progressen inom livsmedelskontrollen har inte varit enligt plan beroende på en personalvakans samt omfattande arbete med smittspårning i juni.

Progressen utifrån den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken bedöms som god.

Vad gäller miljöskydd bedömer kontoret att progressen inom den planerade tillsynen nu har förbättrats betydligt när de nya miljö- och hälsoskyddsinspektörerna har kommit in i arbetet på ett bra sätt.

Inom hälsoskyddet har progressen inom den planerade tillsynen varit exceptionellt god och endast en mindre del planerad tillsyn enligt tillsynsplanen återstår.

Elisabeth Thelin
Bygg- och miljödirektörHelene Boström
Miljöchef

Handlingar som hör till beslutet:

1. Tjänsteutlåtande. Uppföljning av kontroll- och tillsynsplan per augusti 2024
2. Skrivelse. Uppföljning av kontroll- och tillsynsplan per augusti 2024